

Itä-Vantaan linja-autoliikenteen varikkoselvitys

VD/1434/00.04.02/2016

HW

Vantaan on nykyisin kaksi toimivaa isoa bussivarikkoa; toinen sijaitsee lännessä Tuupakassa ja toinen idässä Hakunilassa. Vantaan joukkoliikenteen tehokkaan ja taloudellisen toiminnan varmistamiseksi on Vantaalla oltava riittävästi bussivarikkoja myös tulevaisuudessa. Vantaan yleiskaavassa Hakunilan bussivarikon alue on varattu keskustatoimintojen alueeksi. Kyytitien eteläpuolella sijaitseva bussivarikkoalue on ollut jo pitkään lakkautusuhan alla ja sille on etsitty korvaavaa paikkaa jo 1990 – luvulta lähtien.

Bussivarikon sijainnista on 2010 – luvulla laadittu useita selvityksiä, joista viimeisimmän selvityksen on kuntatekniikan keskuksen toimeksiannosta laatinut puitesopimuskonsultti Trafix Oy alikonsulttinaan T:mi Kari Sulonen. HSL:n edustajat ovat osallistuneet selvitystyön ohjaamiseen. Työ alkoi marraskuussa 2015 ja päättyi helmikuussa 2016. Selvitystyön keskeisenä tavoitteena on turvata Itä-Vantaan linja-autoliikenteen toimintaedellytykset bussivarikkoratkaisujen osalta sekä löytää uudelle varikolle sijoituspaikka. Työssä on keskitytty vertailemaan kolmea vaihtoehtoista sijaintia varikolle: Hakunilaa (osittain uusi tontti, halli- ja kenttävarikkovaihtoehdot), Hakkilaa ja Ojangoa.

Hakunilan nykyisen bussivarikon tontin koko on 4,3 ha ja varikolla on tilaa 190 – 200 bussille. Syksyllä 2015 varikkoa käytti noin 150 bussia. Bussivarikon rakennusten arvioidaan olevan peruskorjauksen tarpeessa. Bussivarikon alueen maankäytön muuttamista rajoittaa Uudenmaan 1.vaihekaavassa oleva merkitä bussivarikoiden osalta. Vaihekaavan mukaan; kunnan yleis- ja asemakaavoituksessa on otettava huomioon ja turvattava seudullisiin tarveselvityksiin perustuvat riittävät varikkoalueet joukkoliikenteen varikoille ja suunniteltaessa muuta maankäyttöä olemassa olevien varikoiden alueille on varmistettava, että korvaava varikkokapasiteetti on toteutettu ennen olemassa olevan varikon toiminnan päättymistä.

Nyt valmistuneessa selvityksessä vertailtiin Hakunilan nykyistä varikon korvaavan 150 bussin varikon sijaintipaikkana kolmea eri kohdetta; uusi varikko nykyisen varikkotontin länsipuolella, Ojangossa kaupungin omistama lumenläjitysalue jätevoimalan länsipuolella sekä Hakkilassa Koivukylänväylän varrella sijaitseva yksityisen yrityksen omistama tontti.

Suurimmat erot vaihtoehtojen välille muodostuvat tonttikustannuksista, rakentamiskustannuksista sekä varikon ja linjojen päätepysäkkien välisistä siirtoajoista. Laskennallisesti 150 bussin siirtoajokustannukset ovat vuodessa n. 0,15 milj. € jokaista kilometriä kohden. Aikaisemmissa selvityksissä on tutkittu myös muita varikkokosijaintivaihtoehtoja. Näitä ei ole pystytty osoittamaan itäisen Vantaan alueelta, koska varikkotoiminnalle ei ole joko kaavallisia valmiuksia tai kaavamuutosten kannalta potentiaaliset tontit sijaitsevat pohjavesialueella. Varikko tarvitsee toimiakseen välttämättä polttoaineen jakelupisteen, jota ei ole mahdollista sijoittaa pohjavesialueelle.

Bussiyritysten toiminta on toisaalta muuttunut 2000- luvulla kilpailuttamisen seurauksena. Yritykset ovat ulkoistaneet varikkotoimintojaan ja mm. bussikalustoa on hankittu huoltoleasing - sopimuksilla. Varikkotoiminnassa on siirrytty osittain myös siirrettäviin moduulirakenteisiin. Myös sähköbussien käyttöönotto tulevaisuudessa vaikuttaa varikkoalueiden järjestelyihin.

Hakunilan varikkoa käyttävien bussien liikennöintisopimukset alkoivat pääosin syksyllä 2015 ja kaikki sopimukset on päivätty päättäväiksi elokuussa 2017. Yhteensä 60- 70 bussin liikennöinti-sopimusten osalta on mahdollista jatkaa sopimuksia yhden tai kahden vuoden optioilla, jolloin sopimukset päättyisivät joko elokuussa 2018 tai viimeistään elokuussa 2019. HSL tarvitsee tiedon mahdollisten optioiden käyttöönotosta huhtikuun 2016 aikana.

Selvityksen perusteella tarkoituksenmukaisin toteutusvaihtoehto sijaitsee Ojangossa. Ko. tontti on kaupungin omistuksessa eikä bussivarikko haittaa muun maankäytön toteuttamista. Aikaisempiin laadittuihin selvityksiin nähden Ojangan siirtoajokustannukset ovat kohtuullistuneet Kehä III:n parannustöiden ansiosta. Bussivarikkoa on myös tulevaisuudessa mahdollista laajentaa. Bussivarikon

toteutus edellyttää asemakaavamuutosta tai poikkeamispäätöstä ja lumenvastaanottoalue joudutaan järjestelemään uudelleen.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin siten, että Ojangon bussivarikko olisi käyttöönotettavissa kesällä 2019, jolloin Hakunilan varikosta voidaan kokonaisuudessaan luopua. Ojangon varikkovaihtoehdon toteutuminen ja toiminnan käynnistäminen kesällä 2019 edellyttää mm. Ojangon bussivarikon suunnitteluvarausta, hankesuunnitelman laatimista ja mahdollisen asemakaavamuutoksen käynnistämistä. Lisäksi tulee selvittää varikkoyhtiön omistusmuoto yhteistyössä mm. HSL:n kanssa. Hakunilan nykyisestä bussivarikosta luopuminen edellyttää mm. tontin vuokrasopimuksen irtisanomista ja asema-kaavamuutoksen käynnistämistä.

Tekninen lautakunta 16.2.2016 § 13

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Itä-Vantaan linja-autoliikenteen varikkoselvitys
- b) kehottaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin Hakunilan bussivarikosta luopumiseksi ja uuden bussivarikon käyttöönottamiseksi kesällä 2019

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Trafix Oy: n raportti

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 1.

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Henry Westlin, puh, 09 8392 2427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi